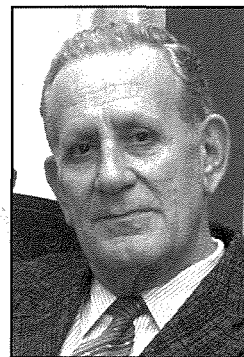

Il-Mużika

L-Aqwa Vitamina għat-Tfal

kitba ta' Profs. Charles E. Zammit

Ph. D., D. Mus., GLSM, FLCM, FLSM, FVCM, FGMS, FCSM, FRSA, FWTC, FNSCM, FIBA, FASC, KCSJ.
(Mogħti ċ-ċertifikat ta' "LEADING EDUCATORS OF THE WORLD - 2006 -"
mill-International Biographical Centre, Cambridge)

Ir-riċerki u l-esperimenti kontinwi li qeghdin isiru fil-professjoni tal-mużika fil-pajjiżi żviluppanti tad-dinja kollha juru biċ-ċar li l-użu tal-mużika fit-tfal, sa minn qabel it-twelid, jagħtu forza akbar lill-moħħ, lis-saħħa u lis-sens kreattiv fit-tfal. Ma rridux ninsew li t-teknoloġija moderna illum wasslet għal żviluppi tal-meraviġja li jinkludu strumenti sofistikati li permezz tagħhom l-esperti mediċi u dawk mużikali illum jistgħu josservaw b'mod intern dak kollu li jkun qed isehh fil-moħħ tal-bniedem permezz ta' l-użu tal-mużika. L-iżvilupp tal-bniedem illum jista' jiġi osservat b'modi konkreti sa minn qabel it-twelid tat-tarbija. Kollox qiegħed jindika li l-mużika hija l-aqwa vitamina fis-saħħa u l-edukazzjoni tat-tfal. In-numru ta' sejbiet li juru r-realtà ta' dan diġà huwa wiehed kbir hafna. Izda r-riċerka għada, u ser tibqa', għaddejja sakemm il-bniedem jinduna, jew ahjar jiskopri u jhoss il-verità assoluta ta' kemm verament il-mużika hija mportanti fl-iżvilupp edukattiv, fis-saħħa u saħansitra fis-salvazzjoni ta' kull bniedem.

Ir-riċerka, l-esperimenti u l-iżviluppi pożittivi kollha li saru s'issa fil-mużika, inkluża t-terapija mużikali (żvilupp fenominali) jirrappreżentaw biss qatra f'oċċjan. Il-kbir għadu ġej! Il-kobor tal-mużika ser ikun ferm aktar evidenti meta l-bniedem jirnexxielu jiskopri aktar gherf fit-thaddim ta' l-enerġija spazjali u dik umana.

Hafna huma l-ispeċjalisti, professuri, psikologi u xjentisti li ta' spiss ikellmuna dwar is-sejbiet tagħhom fil-qasam mużikali. Dan jinkludi lil Professor Emeritus mill-Università ta' Londra, John Jenkins, li proprju wahda mill-ahħar sejbiet tiegħu turina l-ġid kbir li l-użu tal-mużika addattata qiegħed jagħmel fuq iż-zgħażaġh, l-aktar bhala terapija kontra atti kriminali w abbużi mid-droga, barra milli permezz tal-mużika qegħdin iżidu wkoll, u bil-kbir, fil-marki li jottjenu fir-riżultati ta' l-IQs tagħhom, iġifieri t-testijiet dwar l-intelliġenza, eżamijiet eċċ. Jenkins ikompli jurina wkoll x'ġid jagħmel l-użu tal-mużika f'każi ta' epilepsija, iġifieri dak it-tip ta' mard konness man-nervożismu.

Numru kbir ta' speċjalisti fil-mużika u fil-mediċina minn pajjiżi żviluppanti juruna biċ-ċar l-għajnunna li l-użu tal-mużika qiegħed jgħati lit-tfal fl-iżvilupp edukattiv tagħhom, fl-iżvilupp tal-karattru personali u dixxiplina personali tagħhom u hafna affarijiet ohrajn li illum huma aċċettati bhala realtà mill-aqwa organizzazzjonijiet edukattivi fid-dinja.

Wiehed mill-aktar skulari rispettati fid-dinja tal-lum huwa l-Professor Inġliż Howard Gardner li l-kitbiet speċjalizzati tiegħu jikkoncentraw fuq l-użu tal-mużika bhala wiehed mis-seba' tipi ta' ntelliġenza li jeżistu fis-sistema ġenetika tagħna l-bnedmin.

Hemm imbagħad numru kbir t'esperti li jharsu lejn din il-ħaġa b'mod pożittiv għall-ahħar, fosthom hemm Maria Montessori u Jean Piaget li, żmien ilu, rrikonoxxew il-mużika bhala ntelliġenza nterna li dejjem lesta biex tgħin fl-iżvilupp ġenerali tal-bniedem sa mit-tielet sena tal-ħajja tiegħu. Aktar kmieni minn hekk, permezz ta' l-iżvilupp ġenerali uman, ċertu Rudolf Steiner (Ġermaniż), għamel il-mużika l-aqwa pilastru fit-tip ġdid tas-sistema edukattiva ġenerali msejha "Waldorf". Rudolf Steiner għaraf il-mużika bhala l-fondazzjoni ta' l-intellekt, kreattività, kapacià matematika, kif ukoll bhala żvilupp spiritwali għaliex fiha sab l-aqwa forma ta' arti. U xi nġhidu għall-imħabba kbira li l-famuż xjentist Albert Einstein (li tiegħu għandna lapida fil-Barrakka ta' fuq) kellu għal mużika b'mod partikolari l-ġibda li kellu lejn il-vjolin? Imbagħad hemm in-'Nobel laureate' David Hubel, newroxjentist li, meta darba ġie mistoqsi x'kellu nteressanti barra dak ta' l-ispeċjalità tiegħu, huwa wieġeb: "Attwalment jiddispjaċini li matul ħajti m'użajtx biżżejjed il-pjanu, missni daqqejtu iżjed kuljum". Il-lista ta' għorrief kbar li jitekellmu dwar l-użu tal-mużika bhala metodu l-aktar pożittiv hija wahda twila wisq biex wiehed jinkludiha f'kitba ta' din ix-xorta. Dan għaliex saħansitra anke skulari kbar minn reliġjonijiet differenti jagħtu spjegazzjoni preċiża għaliex il-mużika hija wiehed mill-aktar valuri mportanti fl-iżvilupp tal-bniedem minn twelidu sa mewtu! Min jixtieq aktar informazzjoni dwar l-użu tal-mużika fis-saħħa u għall-iżvilupp fl-edukazzjoni ġenerali għandu jikseb kopja tal-ktieb - 'MUSIC, for Better Health and Better Living' minn għand il-P.E.G. Book Centre, 115 Triq San Ġwann, Valletta, jew librara ewlenin.

L-ewwel tmien snin tal-ħajja huma l-aktar snin kruċjali fit-trobbija tat-tfal. Aktar ma nagħtuhom tagħlim bnin matul dawn is-snin aktar inkunu qed naghmlulhom ġid għall-ħajja kollha li jkunu ser jgħixu.

Matul is-snin 1980/1990, ġurnali xjentifiċi madwar id-dinja bdew jipubblikaw studji li juru li l-mużika litteralment tasal biex ittejjeb l-istruttura tal-moħħ

tkompli paġna 80

li jkun beda jiżviluppa sa minn qabel it-twelid. Ġie ppruvat ukoll li t-trabi jaslu biex jgħarf u jippreferixxu l-mużika li darba semghu meta kienu għadhom fil-ġuf ta' l-omm. Rapporti oħrajn juru titjib fil-marki ta' testijiet ta' ntelligenza fi tfal ta' kull età li jirċievu tahrig mużikali; hemm dawk li juru li nofs siegħa terapija mużikali ttejjeb l-attività 'immune' tat-tfal; filwaqt li rapporti oħrajn juru kemm il-mużika tasal biex tnaqqas l-istress, tinkoraġġixxi għaqda soċjali, tistimula żvilupp fil-lingwaġġi, u ttejjeb l-abbiltajiet mentali fost it-tfal iż-żgħar.

Jekk lit-tfal inderruhom b'relazzjonijiet mal-mużika matul l-iżvilupp fl-età tagħhom, inkunu qegħdin ngrinuhom fl-abbiltajiet soċjali u akkademici tagħhom. Il-mużika tasal biex tgħin lit-tfal jifhmu aktar l-emozzjonijiet u jitgħallmu jesprimu lilhom infushom b'mod aktar faċli. Meta t-tfal nagħtuhom l-opportunita biex jagħmlu mużika flimkien, inkunu qegħdin insaħħulhom ir-rabtiet tagħhom mal-familja u mal-komunità, u nkunu qegħdin norbtuhom aktar mal-wirt kulturali tagħhom.

Propriu fl-ewwel parti ta' millennju ġdid, ix-xjenza qiegħda tikkonferma l-verità kollha li tezisti fit-twemmin antik dwar il-qawwa li l-mużika għandha fuq il-mohħ u l-ġisem tal-bniedem. Dan għaliex il-mużika hija xjenza u arti kumbinati flimkien. Artiklu riċenti fil-magazine - SCIENCE NEWS - jgħidilna li l-hoss fl-univers bikri, fil-forma ta' mewġiet ta' vibrazzjoni, jista' jkun li kien il-prinċipju li 'orkestra' dawk il-mudelli tal-meravilja li jidhru mal-galassija u dak il-vojt kollu li llum naraw fis-sema. Il-mużika hija sempliċi każ speċjali ta' din ix-xorta ta' vibrazzjoni - mewġa ta' enerġija li tittrasferixxi parti mill-qawwa tagħha fina l-bnedmin.

Għandi nahseb li ftit huma dawk li jafu li fit-twelid, il-mohħ ta' tarbija jkun għadhu fi stat mhux komplut, ikun għadu mhux iffurmat kompletament, proċess li jrid ikompli wara t-twelid skond l-ordnijiet tan-natura. Studji fuq mohħ it-tarbija juru li fit-twelid, hafna mill-biljuni ta' 'neurons' ikunu għadhom ma ġewx organizzati jew marbutin flimkien f'dawk imsejhin 'networks'. Din hija haġa li totalment tiddependi mill-iżvilupp tat-tarbija minn ġurnata għall-oħra. U din hija proprju wahda mill-kawzi li twassal lill-esperti biex jirrikmandaw l-użu tal-mużika sa minn qabel it-twelid u aktar u aktar wara t-twelid. Dan għaliex, haġa bħal din, tasal biss biex issaħħah u tagħmel lin-'neurons' li jkunu qed jitwiieldu, aktar b'saħħithom, aktar rikki, aktar raffinati. Din hija haġa li biha t-tfal jaslu biex jgħinu lilhom infushom biex jirrinfurzaw dawk il-kuntatti, dawk ir-rabtiet li jwasslu għal formazzjoni ta' 'networks' godda. Tajjeb li wiehed ikun jaf ukoll li malli t-tfal jibdeu jiffurmaw rabtiet mal-ġenituri, membri tal-familja, u m' oħrajn li jiehdu hsiebhom, u malli jibdeu jesploraw id-dinja tagħhom,

hemmhekk jibdeu jinholqu eluf ta' formazzjonijiet magħrufin bħala 'synapses'. Sakemm it-tfal jaslu għall-età ta' għaxar snin, il-mohħ ikun diġà f'forma trilljuni minn dawn u kull trilljun jiffurma miljun miljun. Dak huwa biss wiehed mill-mirakli kbar ta' mohħ il-bniedem. Kull wiehed minn 'neurons' f'mohħ il-bniedem jista' jiġi marbut ma' eluf ta' 'neurons' oħrajn, kompleksità tal-meravilja u li mhux bilfors li ssehh fil-mohħ ta' kull individwu, għaliex din hija haġa li tiddependi minn wirt naturali tal-familja, jekk hux kolloxx kien f'siktu waqt it-tqala, waqt u wara t-twelid, u mbaġħad, fuq kolloxx, x'għajna jkun qed jirċievi waqt li żvilupp tal-mohħ, haġa li nsejjuha edukazzjoni.

Studju li sar dan l-aħħar f'numru kbir ta' skejjes primarji fl-Ewropa u l-istati Uniti juri li, studenti fil-primarja li ngħataw nofs siegħa studju tal-mużika kuljum għal zmien sena wrew iżidiet sostanzjali kemm f'dik li hi kreattività kif ukoll f'dawk li huma abiltajiet mentali, u dan kif ġie komparat ma' klassijiet ekwivalenti li ma kellhomx lezzjonijiet tal-mużika.

Hemm imbaġħad ir-riċerka li turi li adulti li rċievew lezzjonijiet fil-mużika meta kienu tfal urew ferm aktar potenzjal fl-użu taż-żewġ sferi tal-mohħ u memorja aqwa minn dawk li ma kinux ingħataw edukazzjoni mużikali fi tfulithom.

Fit-tfal wiehed għandu jsib potenzjal bla limitu jekk jagħraf jgħallimhom b'imhabba w rispett. Jgħin ferm ukoll it-tagħlim li jsir fi gruppi għaliex dan johloq motivazzjoni qawwija u benefiċċji ferm akbar.

Tajjeb li wiehed jgħid ukoll li kull tagħlim tal-mużika għandu dejjem jiġi msebbah bi smiegh ta' mużika addattata possibbilment f'xi hin kuljum.

Is-sugġett dwar it-tagħlim tal-mużika lit-tfal huwa wiehed bla fini, u mhux possibbli li wiehed jtkellem dwaru f'kitba ta' din ix-xorta. Minkejja dan, jiena nahseb li dak li semmejt hawn fuq huwa diġà biżżejjed biex jurina li jekk verament irridu li t-tfal tagħna jiżviluppaw ahjar matul is-snin formattivi tagħhom fuq il-bank ta' l-iskola, jinhtieg li nipprovdhomm bl-użu assolut tal-mużika kuljum b'mod ordnat u professjonali billi nagħtuhom ċans jipparteċipaw bil-mużika b'mod haj, mod realistiku, mod effettiv, mod sinifikanti, b'mod li jkabbar u jsebbah it-tagħlim ta' kull sugġett li jistudjaw, barra mill-ġid u hafna benefiċċji oħra għas-saħħa mentali u dik fiżika.

Is-Soċjetà Għaqda Mużikali Marija Assunta qiegħda hemm biex tgħin lil uliedek biex jiksbu livelli tajbin fl-edukazzjoni mużikali. Jekk interessat fil-ġid ta' wliedek kull ma trid tagħmel hu li tikkomunika ma' membri tal-kumitat jew ma' l-għalliema tal-mużika tagħha biex tkun tista' takkwista l-benefiċċji kollha mingħajr hłas.

Il-festa t-tajba lil kulhadd.

